

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cantvs Nonvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

Cum anima præ magnitudine amoris, videat se deficere, ut nuper aiebat, nec tamè penitus moriatur, quo amoris amplexibus perfrui non possit liberius, de vitæ corpore diuturnitate conqueritur, quæ in causa est, cur spiritualis vita differatur. Itaque animæ suæ vitam affatur, doloris sui acerbiter amplifians, in hunc modum. O vita animæ meæ, quomodo permanere vales in hac corporis vita, siquidem tibi mors est, & privatio veræ illius vitæ, in qua tu verius per amorem, & desiderium, quam in corpore vitam ducis? Maximè vero, quod ad necem tuam sufficiant vulnera, quæ recipis à contumeliosis amari, & vehementia amoris, quem accendunt ea, quæ de illo sentis, & cognoscis, quæ sunt vulnera amoris necem afferentia.

*Sed quomodo perseveras
O vita, dum non vivis, ubi
vivis.*

Ad cuius rei intelligentiam sciendum est, quod anima potius vivit in eo quod amat, quam in corpore quod animat; non enim in corpore habet vitæ suam, immo hanc corpori tribuit; ipsa vero vivit in eo quod amat. Attamen præter hanc vitam amoris, quo anima vivit in qualibet re dilecta, habet & vitam suam naturalem in Deo, iuxta illud D. Pauli. *In ipso enim vivimus, & movemur & sumus.* Iam vero cum anima videat se habere vitam naturalem in Deo, propter esse quod in illo habet, vitam etiam spiritualem, propter amorem quo eum complectitur; conqueritur quod adhuc in vita hac corporali detineatur, utpote quæ obstat, ne ibi vere vivat, ubi vere habet vitam suam per essentiam, & amorem (ut dictum est) ubi maxima est animæ exaggeratio, innuit enim in duo

bus versuculis, se à duobus sibi inimicè adversantibus impugnari; quod enim illis ait, idem est, ac dicere. Anima mea, quomodo in hoc statu permanere poteris, dum vivis non vivendo, ubi vere per amorem vitam ducis?

*Cum tibi necem inferant
Iacula quæ recipis.*

Quasi dilucidius diceret: ad hæc quæ dicta sunt, siquidè perstitis in corpore, ubi non habes veram vitam, quomodo nihilominus detineris in illo, cum soli tactus amoris, (id enim iacula designant) quos in corde tuo recipis, ab his quæ sentis & intelligis de dilecto, te necare sufficiant? id enim exprimit cum ait.

*Eorum quæ de dilecto in te
concipis.*

Id est, pulchritudinis, magnitudinis, & sapientiæ, atque virtutum, quas de illo cognoscis.

CANTVS NONVS.

CANCION IX.

SENSVS.

*Porque pnes has llagado
A queste cor açon no le sanaste?
I pnes mele has robado
Porque así le dexaste
I no tomas el robo que robaste?*

*Cur quaso dum plagasti
Hoc cor, non etiam illud sanasti?
Et siquidem illud furatus es
Cur id sic reliquisti
Nec prædã accipis quam egisti?*

DILEUCIDATIO.

Iterum in hoc Cantu dilectum alloquitur, doloris sui iterum querelam. Amor siquidem impatiens, quo anima hic ardere se ostendit, nec requiritur dolo-

B
Joan
i or

Ope
myst
N

Act. 17. 28

Anima
vivit in
Deo vita
naturali
propter esse
naturale.
Vita vero
spirituali
propter a-
morem ex-
ga ipsum.

dolori suo. sed modis omnibus anxia desideria sua proponit, donec remediū inueniat. Quoniam vero se plagatam videt, ac solam, non habens alium medicum, aut medicamentum, præter dilectū, à quo sauciata est, ideo ait illi: quandoquidem cor illius plagaerit amoris sui notitia, cur etiam illud non sanauerit intuitu præsentia sua? & quandoquidem illud etiam deprædatus sit amore, quo ad se allexit, è potestate propria illud auferendo, cur sic illud reliquerit? nimirum è potestate propria erutū, (qui enim amat, cor suum ultra non possidet) nec cordi suo verè coniunxerit, accipiendo illud sibi per perfectam, & consummatam, transformationem amoris, inquit:

*Cur quæso dum plagasti
Hoc cor, non etiam illud
sanasti?*

Non cōqueritur ex eo, quod ipsam sauciauerit, amans enim quo magis est saucius, eo amplius est cōtentus; sed ideo potius expostulat, quod cū cordi vulnus inflixerit, non illud sanauerit perimēdo. Amoris quippe vulnera ita dulcia, atque suauia sunt, ut nisi vltq; ad internecionem faciēt, cordi satisfacere nequeant. Verūtamen tā illi suauia sunt hæc vulnera, ut tā diu illis sauciari cupiat, donec penitus occidatur; ac proinde ait. *Cur quæso dum plagasti, hoc cor, non etiam illud sanasti*: ac si luculentius diceret, cur siquidē illud vulnerasti, vltq; ad plagas amoris, non etiā illud amore perimēdo sanasti? Et quandoquidē languoris & plagæ amoris ipse sis origo, tu quoq; esto salutaris auctor, per necē amoris, sic enim cor absentia tuæ acerbo dolore trahitur, dulcissima præsentia tuæ gloria, & voluptate sanabitur, & statim subdit.

*Et siquidem illud furatus
es,*

Cur id sic reliquisti.

Furari nihil aliud est, quam possessionem alicuius rei à legitimo Domino auferre, furemque eiusdem possessionem vlturpare, hanc ergo querelam hic anima

proponit, inquit, quod cum cor suum deprædatus sit, è potestate & possessione sua extrahendo illud, cur illud ita deseruerit, nec in suam serio potestate redegerit, sibi illud assumendo, sicut prædo sublatū furtum secum accipit; quod fieret, è vita præsentiam educendo, idcirco amans dicitur habere cor suum prædatum, & raptum, ab illo quem amat, quia nimirum habet illud extra se, in eo, quod amat: vnde nō habet illud sibi, sed rei amata. Hinc manifeste poterit anima discernere vtrum Deum diligat, nec ne; nam si eum diligit, non sibi, sed Deo dumtaxat cor habebit. Etenim quo illud amplius sibi retinet, eo minus Deo tradit; porro hoc indicio apparebit, vtrum cor omnino deprædatum sit, si nimirum sollicitè angitur amore dilecti, prout anima hic ostendit. Ratio huius est, quia cor humanum in pace & tranquillitate esse nequit, absque aliqua possessione, quod cum alicui rei per affectum adhæret, neque se ipsum, neq; aliud quidpiam possidet; vnde à molestia immune esse non potest, donec possideat id quod cupit: quamdiu enim id non possidet, est veluti vas vacuum & inane, plenitudinem suam expectans, & quasi esuriens appetens cibum, & quasi æger ingemiscens pro sanitate, ac denique instar illius, qui in aëre pendet, non habens fulcrum cui innitatur. In hunc modum sentit cor amantis; quod dum anima perceptibiliter experitur, ait,

Zz 2 Cur

1215
LCC

ra
ica
VI

Cur illud sic reliquisti,

Vacuum, scilicet esuriens, derelictum, sauciatum, amore etiam languens, & in aura suspensum.

Nec pradam accipis quam egisti.

Nimirum ut illud repleas, saties, comiteris, & perfecte sanes, donando ei sedem, ac requiem in te. Nequit amans non appetere stipendium, & solutionem amoris sui, cuius intuitu famulatur dilecto suo, secus enim non esset amor: quæ solutio siue stipendium non est aliud, nec anima (cum verus est amor) aliud appetere potest, quam amoris incrementum, usque ad perfectionem amoris: qui alio non reperatur, quam amore. Solutionem hanc, & stipendium amoris egregie expressit Proph. Iob dicens. *Sicut cervus desiderat umbram, & sicut mercenarius præstolatur finem operis sui; sic & ego habui menses vacuos & noctes laboriosas numeravi mihi. Si dormiero di-*

cam: quando consurgam? & rursum expectabo vesperam, & replebor doloribus usque ad tentbras. Anima diuino æstuans amore exoptat complementum, & consummationem amoris, ut inibi completum habeat refrigerium, quemadmodum cervus æstivo calore fatigatus, ad umbræ refrigerium anhelat: & sicut mercenarius præstolatur finem operis sui, ita anima finem operis sui, & consummationem expectat. Vbi notandum est, non dixisse Iobum, quod mercenarius præstolatur finem laboris sui, sed finem operis sui; quia opus anime amantis, est amare, cuius operis, amoris, nimirum, finem præstolatur, perfectionem scilicet, & complementum amoris Dei, quod usque dum adueniat, eo modo anima affecta est, sicut seipsum Proph. Iob depinxit, loco citato, menses dielque vacuos habentem, & noctes laboriosas. Ex quo patet, quomodo anima, quæ Deum adamat, aliud ambire, aut ab illo expectare non debet, quam amoris illius perfectionem.

CANTVS. DECIMVS.

CANCION. X.

SENSVS.

*Apaga mis en ojos
Pues que ninguno basta à desbaxellos,
Y veante mis ojos,
Pues eres lumbré dellos
Y solo para ti quiero tenellos.*

*Extingue meas molestias
Quas nemo alius mitigare sufficit
Et te videant oculi mei
Cum sis eorum lumen
Quos pro te solum habere cupio.*

DECLARATIO.

Pregit anima in præsentis Cantu, obsecrans dilectum ut angoribus, & molestiis suis terminum imponere iam dignetur, cum nemo alius id præstare sufficiat, ita tamen, ut anime suæ oculi eum videre possint, quandoquidem solus ipse sit lumen, in quod intendunt; nec in aliam rem eos impendere cupiat, quam in ipsum, sic inquitens:

Ex.